

Advies business case Fonds Zonneparken

Opdrachtgever:
Gemeente Schagen
Amsterdam, 17 maart 2020

K
PLUS
V

Advies business case Fonds Zonneparken

Opdrachtgever:
Gemeente Schagen
Amsterdam, 17 maart 2020

Contactpersoon:

Bart Blokhuis
06-27085540

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Doel van deze businesscase	5
1.2	Uitgangspunten	5
2	Scenario's	9
2.1	Scenario 1: Afdracht over de omzet of winst	9
2.1.1	Uitgangspunten	9
2.1.2	Beknopte berekening	9
2.2	Scenario 2: Afdracht op basis van opgewekte energie	10
2.2.1	Uitgangspunten	10
2.2.2	Beknopte berekening	10
2.3	Scenario 3: Afdracht op basis van netto zonoppervlakte	12
2.3.1	Uitgangspunten	12
2.3.2	Beknopte berekening	12
2.4	Implicaties	13
2.5	Uitwerking scenario 3	14
2.6	Conclusie	16

Bijlagen

Onze contactgegevens	17

1 Inleiding

1.1 Doel van deze businesscase

Voor u ligt een beknopte businesscase van het Fonds Zonneparken dat u als gemeente Schagen voornemens bent op te richten. Dit fonds heeft tot doel om duurzame en/of maatschappelijke initiatieven in de gemeente te ondersteunen. Het fondsvermogen moet ontstaan door exploitanten van zonneparken in uw gemeente een afdracht te laten doen ten behoeve van dit fonds, als tegenprestatie van het verlenen van een vergunning om het zonnepark te bouwen en de overlast die de inwoners van Schagen kunnen ervaren van deze parken. Deze afdracht kan op verschillende manieren vorm krijgen:

1. Exploitanten van zonneparken dragen eenmalig of structureel een percentage over de gerealiseerde omzet of winst af. In uw collegevoorstel (dd. 15 oktober 2019; registratienummer 19.048693) gaat u hierbij uit van een percentage van 3,5 of 7 procent.
2. Exploitanten van zonneparken dragen structureel een vast bedrag af per opgewekte kWh. In uw collegevoorstel (dd. 15 oktober 2019; registratienummer 19.048693) gaat u hierbij uit van een bedrag van € 0,01 per kWh.
3. Exploitanten van zonneparken dragen eenmalig of structureel een vast bedrag af op basis van de omvang van het zonnepark, cq. het netto zon oppervlak. In uw collegevoorstel (dd. 15 oktober 2019; registratienummer 19.048693) gaat u hierbij uit van € 4.000 per hectare.

Het doel van deze businesscase is om middels een beknopte berekening de haalbaarheid of onhaalbaarheid van de verschillende opties aan te tonen. Dit voor wat betreft de opbouw van het fonds. In deze rapportage is nog niet gekeken naar de uitgavenkant van het fonds en de wijze hoe het fonds dit gaat uitvoeren. U heeft aangegeven deze zelf uit te werken.

1.2 Uitgangspunten

Voor de toetsing van de haalbaarheid rekenen wij de verschillende scenario's door in de winst- en verliesrekening. Hierin wordt zichtbaar wat de effecten van de scenario's zijn op de rentabiliteit (winstgevendheid) van de zonneparken. Dit is een conservatieve aanpak omdat mogelijk op kasstroomniveau meer ruimte is. Wij kiezen ervoor om de winst- en verliesrekening als uitgangspunt te nemen omdat dit voor ondernemers belangrijk is richting financiers.

Om de berekeningen uit te voeren is gebruik gemaakt van twee door u aangeleverde documenten. Het eerste betreft een generieke businesscase die is opgesteld door Groot Ecobouw uit Egmond aan den Hoef. Deze gaat uit van een standaard veldopstelling van zonnepanelen voor een oppervlakte van 5 hectare. Wij gaan op basis van andere businesscases uit van een verhouding van 20 procent eigen vermogen tegenover 80 procent vreemd vermogen. De exploitatiebegroting van deze generieke businesscase is daarmee als volgt:

Investerings			
Installatie, infrastructuur elektra, beveiliging en overig	€	3.250.000	
Totaal	€	3.250.000	
Jaarlijkse exploitatie		Periode van 25 jaar	
<u>Inkomsten</u>		<u>15 jaar met SDE-subsidie</u>	<u>10 jaar zonder SDE-subsidie</u>
Omzet	€	342.000	€ 145.800
	€	342.000	€ 145.800
<u>Bedrijfskosten</u>			
Onderhoud, monitoring, verzekeringen	€	46.636	€ 51.160
	€	46.636	€ 51.160
Afschrijvingen (in 15 jaar)	€	216.667	
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€	65.000	
Resultaat voor belasting	€	13.697	€ 94.640
Belasting 20%	€	2.739	€ 18.928
Netto resultaat	€	10.958	€ 75.712

Tabel 1: Jaarlijkse exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 5 hectare.

Deze exploitatiebegroting toont een overzicht van de inkomsten en kosten van een zonnepark. De omzet wordt bepaald op basis van twee elementen, namelijk de verkoop van stroom en SDE subsidie. SDE subsidie wordt voor maximaal 15 jaar toegekend. Zonnepanelen gaan echter wel circa 25 jaar lang mee. Hierdoor is de omzet in de eerste jaren hoger. Kosten die gemaakt moeten worden voor de zonneparken zijn met name gericht op onderhoud, monitoring en verzekering van de panelen. Wij rekenen voor de laatste 10 jaren met hogere onderhoudskosten, daarom stijgen de jaarlijkse kosten. De totale investering wordt in 15 jaren afgeschreven. Dit is een voorwaarde vanuit de SDE subsidie. Omdat financiering vaak een gelijke looptijd heeft als de SDE subsidie gaan wij ook hier uit van een looptijd van 15 jaar. De rentebedragen zullen afnemen per jaar omdat er aflossingen worden gedaan op de hoofdsom.

Het tweede document betreft een overzicht van bij u ingediende aanvragen voor een vergunning voor zonnepanelen (Overzicht tbv zonbeleid (002)). Hierin zijn zowel zakelijke als particuliere aanvragen opgenomen (n = 49). Wij hebben gekeken naar de kansrijke hectares (kolom AA) en hebben op basis hiervan een gemiddeld aantal hectares per project vastgesteld. Ontbrekende waarden hebben we verwijderd, wat leidt tot een gemiddelde van netto 3,67 hectare per project (n = 15). Om de generieke businesscase van Groot Ecobouw relevant te maken voor uw specifieke geval, hebben wij de waarden verdisconteerd conform het gemiddelde van 3,67 hectare per project. De exploitatiebegroting wordt hiermee als volgt:

Investerings			
Installatie, infrastructuur elektra, beveiliging en overig	€	2.388.100	
Totaal	€	2.388.100	
Jaarlijkse exploitatie		Periode van 25 jaar	
<u>Inkomsten</u>		<u>15 jaar met SDE-subsidie</u>	<u>10 jaar zonder SDE-subsidie</u>
Omzet	€	251.302	€ 107.134
	€	251.302	€ 107.134
<u>Bedrijfskosten</u>			
Onderhoud, monitoring, verzekeringen	€	34.268	€ 37.592
	€	34.268	€ 37.592
Afschrijvingen (in 15 jaar)	€	159.207	
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€	47.762	
Resultaat voor belasting	€	10.065	€ 69.541
Belasting 20%	€	2.013	€ 13.908
Netto resultaat	€	8.052	€ 55.633

Tabel 2: Jaarlijkse exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectare.

De totale projectbegroting voor een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectare is als volgt:

	Periode van 25 jaar		Totaal
	<u>15 jaar met SDE-subsidie</u>	<u>10 jaar zonder SDE-subsidie</u>	<u>25 jaar</u>
Investering	€ 2.388.100		€ 2.388.100
<u>Inkomsten</u>	€ 3.769.524	€ 1.071.338	€ 4.840.862
<u>Bedrijfskosten</u>	€ 514.022	€ 375.924	€ 889.945
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€ 716.430		€ 716.430
Belasting 20%	€ 30.195	€ 139.083	€ 169.277
Netto resultaat	€ 120.778	€ 556.332	€ 677.110
ROI	5%	23%	28%

Tabel 3. Exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectaren voor een periode van 25 jaar.

In tabel 3 wordt de exploitatiebegroting gezien voor het project over de gehele projectperiode van 25 jaar. Hierin komen weer inkomsten, uitgaven, afschrijvingen en rentelasten terug net als in de jaarlijkse begrotingen. Op basis hiervan kan tevens de ROI (Return on Investment) worden berekend. Dit wordt berekend door de totale winst te delen door de totale investering.

De belangrijkste uitgangspunten op basis van bovenstaande exploitatiebegrotingen zijn:

- Er wordt uitgegaan van een gemiddeld oppervlak per project van 3,67 hectare.
- Er wordt uitgegaan van een gemiddeld vreemd vermogen per project van 80 procent ten opzichte van het totale vermogen. Hierbij rekenen wij met gemiddelde rentelasten van 2,5 procent.
- Er wordt uitgegaan van een projectperiode van vijftien jaar met SDE-subsidie, tien jaar zonder SDE en daarmee een totale projectperiode van 25 jaar.
- Er wordt uitgegaan van het netto oppervlakte zonnepanelen. Dit is de oppervlakte van het totaal aan zonnepanelen en niet het totaal aan landoppervlakte.

Voor ieder van de afdrachtscenario's die in sectie 1.1 besproken zijn, zullen de exploitatiebegrotingen uit tabel 2 en 3 als basis dienen. De effecten van de verschillende scenario's worden in het volgende hoofdstuk besproken.

2 Scenario's

2.1 Scenario 1: Afdracht over de omzet of winst

2.1.1 Uitgangspunten

Exploitanten van zonneparken dragen eenmalig of structureel een percentage over de gerealiseerde omzet of winst af. In uw collegevoorstel (dd. 15 oktober 2019; registratienummer 19.048693) gaat u hierbij uit van een percentage van 3,5 of 7 procent.

2.1.2 Beknopte berekening

Omdat winstcijfers boekhoudkundig makkelijk manipuleerbaar zijn ten faveure van de exploitant van zonneparken, gaan we hier uit van een afdracht ter hoogte van 7 procent van de omzet, die hier minder vatbaar voor is. Aangezien dit percentage is gebaseerd op het subsidieplafond van de SDE+-regeling berekenen we deze afdracht over de looptijd van deze subsidie binnen het project. We gaan hierbij uit van een jaarlijkse afdracht van 7 procent over een periode van vijftien jaar. Dit levert de volgende berekening op, waarbij de geel gearceerde onderdelen nieuw of gewijzigd zijn ten opzichte van de basiscasus:

Investerings	
Installatie, infrastructuur elektra, beveiliging en overig	€ 2.388.100
Totaal	€ 2.388.100

Jaarlijkse exploitatie	Periode van 25 jaar	
	15 jaar met SDE-subsidie	10 jaar zonder SDE-subsidie
<u>Inkomsten</u>		
Omzet	€ 251.302	€ 107.134
	€ 251.302	€ 107.134
<u>Bedrijfskosten</u>		
Onderhoud, monitoring, verzekeringen	€ 34.268	€ 37.592
Afdracht Fonds Zonneparken	€ 18.848	
	€ 53.116	€ 37.592
Afschrijvingen (in 15 jaar)	€ 159.207	
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€ 47.762	
Resultaat voor belasting	€ -8.783	€ 69.541
Belasting 20%	€ -	€ 13.908
Netto resultaat	€ -8.783	€ 55.633
Resultaat als % van de omzet	-3%	52%

Tabel 4: Jaarlijkse exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectare in scenario 1: een afdracht van 7 procent van de omzet op jaarbasis gedurende een periode van vijftien jaar.

De totale projectbegroting ziet er als volgt uit:

	Periode van 25 jaar		Totaal
	15 jaar met SDE-subsidie	10 jaar zonder SDE-subsidie	25 jaar
Investing	€ 2.388.100		€ 2.388.100
<i>Inkomsten</i>	€ 3.769.524	€ 1.071.338	€ 4.840.862
<i>Bedrijfskosten</i>	€ 796.736	€ 375.924	€ 1.172.659
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€ 716.430		€ 716.430
Belasting 20%	€ -	€ 139.083	€ 139.083
Netto resultaat	€ -131.742	€ 556.332	€ 424.590
ROI	-6%	23%	18%

Tabel 5. Exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectaren voor een periode van 25 jaar in scenario 1: een afdracht van 7 procent van de omzet op jaarbasis gedurende een periode van vijftien jaar.

Dit scenario creëert een onwenselijke situatie, te weten een negatief netto resultaat gedurende de eerste vijftien jaren. De jaarlijkse bijdrage drukt vrij zwaar op het rendement doordat 7% van de omzet direct wordt afgedragen. Zichtbaar wordt dat in de eerste 15 jaar een negatief resultaat wordt behaald. In de laatste 10 jaren wordt wel een positief resultaat behaald. Dit komt voornamelijk omdat de systemen (administratief) zijn afgeschreven en geen rentebetalingen meer gedaan worden. Het totale rendement komt op € 425.000 over 25 jaar. Doordat de eerste jaren een negatief resultaat kennen, ontstaat de mogelijkheid dat exploitanten van zonneparken niet meer aan alle betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Ook bestaat de kans dat exploitanten kosten voor onderhoud van het zonnepark moeten reduceren. Dit kan op zijn beurt ten koste gaan van het rendement dat de zonnepanelen kunnen leveren en daarmee de opbrengsten van het park, als ook de afdracht ten behoeven van het fonds. Daarnaast is het een arbeidsintensieve activiteit om te controleren of de afdracht van de exploitanten conform de gestelde richtlijnen geschiedt. Deze kan namelijk van jaar tot jaar fluctueren, waardoor ieder jaar opnieuw de afdracht moet worden vastgesteld.

Bovenstaande kan ondervangen worden door de afdracht van 7 procent niet van structurele, maar eenmalige aard te maken. De invloed hiervan op de omvang van het fonds is echter significant. In sectie 2.4 komen we hierop terug.

2.2 Scenario 2: Afdracht op basis van opgewekte energie

2.2.1 Uitgangspunten

Exploitanten van zonneparken dragen structureel een vast bedrag af per opgewekte kWh. In uw collegevoorstel (dd. 15 oktober 2019; registratienummer 19.048693) gaat u hierbij uit van een bedrag van € 0,01 per kWh.

Voor de berekening van dit scenario dient een extra uitgangspunt in ogenschouw genomen te worden, namelijk het aantal gegenereerde kWh per jaar. Op basis van de businesscase van Groot Ecobouw genereert een opstelling van 5 hectare 3.600.000 kWh per jaar. Voor een opstelling van 3,67 hectare geldt 2.645.280 kWh per jaar.

2.2.2 Beknopte berekening

Wanneer we 2.645.280 kWh als uitgangspunt per project nemen, levert dit de volgende berekening op, waarbij de geel gearceerde onderdelen nieuw of gewijzigd zijn ten opzichte van de basiscasus:

Investerings			
Installatie, infrastructuur elektra, beveiliging en overig	€	2.388.100	
Totaal	€	2.388.100	
Jaarlijkse exploitatie		Periode van 25 jaar	
<i>Inkomsten</i>		<i>15 jaar met SDE-subsidie</i>	<i>10 jaar zonder SDE-subsidie</i>
Omzet	€	251.302	€ 107.134
	€	251.302	€ 107.134
<i>Bedrijfskosten</i>			
Onderhoud, monitoring, verzekeringen	€	34.268	€ 37.592
Afdracht Fonds Zonneparken	€	26.453	
	€	60.721	€ 37.592
Afschrijvingen (in 15 jaar)	€	159.207	
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€	47.762	
Resultaat voor belasting	€	-16.388	€ 69.541
Belasting 20%	€	-	€ 13.908
Netto resultaat	€	-16.388	€ 55.633
Resultaat als % van de omzet		-7%	52%

Tabel 6: Jaarlijkse exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectare in scenario 2: een afdracht van € 0,01 per kWh op jaarbasis gedurende een periode van vijftien jaar.

De totale projectbegroting ziet er als volgt uit:

	Periode van 25 jaar		Totaal
	<i>15 jaar met SDE-subsidie</i>	<i>10 jaar zonder SDE-subsidie</i>	<i>25 jaar</i>
Investering	€ 2.388.100		€ 2.388.100
<i>Inkomsten</i>	€ 3.769.524	€ 1.071.338	€ 4.840.862
<i>Bedrijfskosten</i>	€ 910.814	€ 375.924	€ 1.286.737
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€ 716.430		€ 716.430
Belasting 20%	€ -	€ 139.083	€ 139.083
Netto resultaat	€ -245.820	€ 556.332	€ 310.512
ROI	-10%	23%	13%

Tabel 7. Exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectaren voor een periode van 25 jaar in scenario 2: een afdracht van € 0,01 per kWh op jaarbasis gedurende een periode van vijftien jaar.

Net als bij scenario 1 ontstaat de onwenselijke situatie dat het netto resultaat negatief wordt, met dezelfde consequenties van dien. In dit scenario is de impact voor de exploitant bijna twee maal zo groot. De negatieve impact komt weer door een sterke stijging van de bedrijfskosten. De extra kosten bedragen meer dan 10% van de omzet. Dit schaadt de businesscase derhalve aanzienlijk. Daarnaast neemt ook de complexiteit van het controleren van de afdracht toe. Hiervoor zullen de boeken van de exploitant uitgebreid gecontroleerd moeten worden. Bovendien kan de opbrengst van jaar tot jaar fluctueren.

2.3 Scenario 3: Afdracht op basis van netto zonoppervlakte

2.3.1 Uitgangspunten

Exploitanten van zonneparken dragen eenmalig of structureel een vast bedrag af op basis van de netto-omvang van het zonnepark (totaal oppervlak daadwerkelijk bedekt met zonnepanelen). In uw collegevoorstel (dd. 15 oktober 2019; registratienummer 19.048693) gaat u hierbij uit van € 4.000 per hectare.

2.3.2 Beknopte berekening

Wanneer we € 4.000 per hectare als uitgangspunt per project nemen, levert dit de volgende berekening op, waarbij de geel gearceerde onderdelen nieuw of gewijzigd zijn ten opzichte van de basiscasus:

Investerings			
Installatie, infrastructuur elektra, beveiliging en overig	€	2.388.100	
Totaal	€	2.388.100	
Jaarlijkse exploitatie		Periode van 25 jaar	
<u>Inkomsten</u>		<u>15 jaar met SDE-subsidie</u>	<u>10 jaar zonder SDE-subsidie</u>
Omzet	€	251.302	€ 107.134
	€	251.302	€ 107.134
<u>Bedrijfskosten</u>			
Onderhoud, monitoring, verzekeringen	€	34.268	€ 37.592
Afdracht Fonds Zonneparken	€	14.696	€ 14.696
	€	48.964	€ 52.288
Afschrijvingen (in 15 jaar)	€	159.207	
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€	47.762	
Resultaat voor belasting	€	-4.631	€ 54.845
Belasting 20%	€	-	€ 10.969
Netto resultaat	€	-4.631	€ 43.876
Resultaat als % van de omzet		-2%	41%

Tabel 8: Jaarlijkse exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectare in scenario 3: een afdracht van € 4.000 per hectare op jaarbasis gedurende een periode van 25 jaar.

De totale projectbegroting ziet er als volgt uit:

	Periode van 25 jaar		Totaal
	<u>15 jaar met SDE-subsidie</u>	<u>10 jaar zonder SDE-subsidie</u>	<u>25 jaar</u>
Investering	€ 2.388.100		€ 2.388.100
<u>Inkomsten</u>	€ 3.769.524	€ 1.071.338	€ 4.840.862
<u>Bedrijfskosten</u>	€ 734.462	€ 522.884	€ 1.257.345
Rentelasten (gemiddeld 2,5%)	€ 716.430		€ 716.430
Belasting 20%	€ -	€ 109.691	€ 109.691
Netto resultaat	€ -69.468	€ 438.764	€ 369.296
ROI	-3%	18%	15%

Tabel 9. Exploitatiebegroting van een standaard veldopstelling van zonnepanelen van 3,67 hectaren voor een periode van 25 jaar in scenario 3: een afdracht van € 4.000 per hectare op jaarbasis gedurende een periode van 25 jaar.

Ook in dit derde scenario ontstaat een situatie die niet wenselijk is, namelijk een negatieve businesscase. Dit levert voor de ondernemer wel het meest positieve scenario op. Echter, over 25 jaar levert het een lager rendement op dan in scenario 1. De negatieve businesscase is te ondervangen door voor een eenmalige afdracht in plaats van jaarlijkse afdracht van € 4.000 per hectare te kiezen. Net als in scenario 1 geldt dat hiermee de fondsomvang significant lager is. In sectie 2.4 komt dit verder aan de orde. Ten opzichte van de andere scenario's is de controle op de afdracht hier wel het eenvoudigst. Deze staat namelijk vast, ongeacht de opbrengst van de zonnepanelen. De implicaties van de verschillende scenario's worden in de volgende sectie met elkaar vergeleken.

2.4 Implicaties

De implicaties van de verschillende scenario's laten zich samenvatten in onderstaande tabel:

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
Liquiditeit exploitant bij structurele betaling	-	--	-
Gemak van bepaling van de afdracht	-	--	++
Zekerheid van grootte van de afdracht	-	-	++

Tabel 10. Implicaties van de verschillende scenario's.

Voor alle scenario's geldt dat een structurele afdracht tot problemen kan leiden wat betreft de winstgevendheid van de exploitant van de zonneparken. Zoals reeds benoemd kan dit ondervangen worden door te kiezen voor een eenmalige afdracht. Dit heeft op zijn beurt echter implicaties voor de grootte van het fonds en daarmee voor de speelruimte die het fonds kan hanteren voor het ondersteunen van duurzame en/of maatschappelijke initiatieven in de gemeente Schagen. Tijdens onze bijeenkomst op 14 oktober jl. gaf u aan dat de gemeente Schagen voornemens is om ongeveer twintig vergunningen te verlenen. De bandbreedte van de fondsomvang is op basis van dit aantal van twintig vergunningen voor ieder scenario weergegeven in onderstaande tabel:

	Omvang bijdrage	Fondsomvang bij eenmalige bijdrage	Fondsomvang bij structurele bijdrage
Scenario 1	€ 18.848	€ 376.960	€ 5.654.400
Scenario 2	€ 26.453	€ 529.060	€ 7.935.900
Scenario 3	€ 14.696	€ 293.920	€ 7.348.000

Tabel 11. Implicaties van de verschillende scenario's voor de fondsomvang.

Voor ieder scenario geldt dat een middenweg gezocht kan worden tussen een eenmalige en structurele bijdrage. Hoewel dit de winstgevendheid van de exploitant van de zonneparken sterk kan verbeteren, biedt dit in de scenario's 1 en 2 nog steeds geen zekerheid wat betreft de afdracht die zij moeten doen ten behoeve van het fonds. Bij deze scenario's hangt de bijdrage immers af van respectievelijk de omzet en de hoeveelheid

opgewekte energie. Daardoor blijft de totale fondsomvang onzeker. Voor scenario 3 geldt dat de fondsomvang eenvoudig nauwkeurig vooraf kan worden vastgesteld wanneer je het aantal hectares per project weet. Het ligt derhalve voor de hand om voor een opdracht op basis van het aantal hectares te kiezen.

Het is echter ook van belang om stil te staan bij de beperkingen van deze businesscase. Dit zijn onder andere:

- In de generieke businesscase die ten grondslag ligt aan dit document wordt geen rekening gehouden met fluctuatie in zonuren; er wordt uitgegaan van een constante opbrengst.
- Er wordt uitgegaan van een gemiddeld vreemd vermogen van 80 procent. Dit kan in de praktijk sterk wisselen.
- Samenhangend met het punt hierboven gaat de businesscase uit van een vaste gemiddelde renteverplichting. Hierbij is eventuele rentekorting niet gespecificeerd en wordt uitgegaan van een looptijd van 15 jaar. Afhankelijk van de risico's bij de aanleg van een zonnepark kunnen de voorwaarden rondom de rente sterk van elkaar verschillen.
- Afhankelijk van het project zal de grond al dan niet in eigen bezit zijn. Het is waarschijnlijk dat het grootste deel van de gebruikte grond gehuurd zal moeten worden door de exploitant. Hier zijn in deze businesscase geen details over opgenomen.
- In de businesscase is geen rekening gehouden met inflatie.
- Het minimale gewenste rendement dat exploitanten van zonneparken willen ontvangen is onbekend. Dit kan de opdracht die zij moeten doen ten behoeve van het fonds beïnvloeden.

Tot slot is het belangrijk dat u als gemeente kenbaar maakt welke ambities u heeft met het Fonds Zonneparken. Wat is de omvang van de projecten die u wilt ondersteunen? Hoeveel projecten wilt u ondersteunen? Welke rol verwacht u van het fondsmanagement? De uiteindelijke opdracht die exploitanten van zonneparken moeten gaan doen zal hiervan afhangen. Pas dan kan ook worden bepaald hoe hoog de opdracht van de exploitanten zal moeten zijn om tot een haalbaar fonds te komen en hoe de exploitatiebegroting van het fonds eruit komt te zien.

2.5 Uitwerking scenario 3

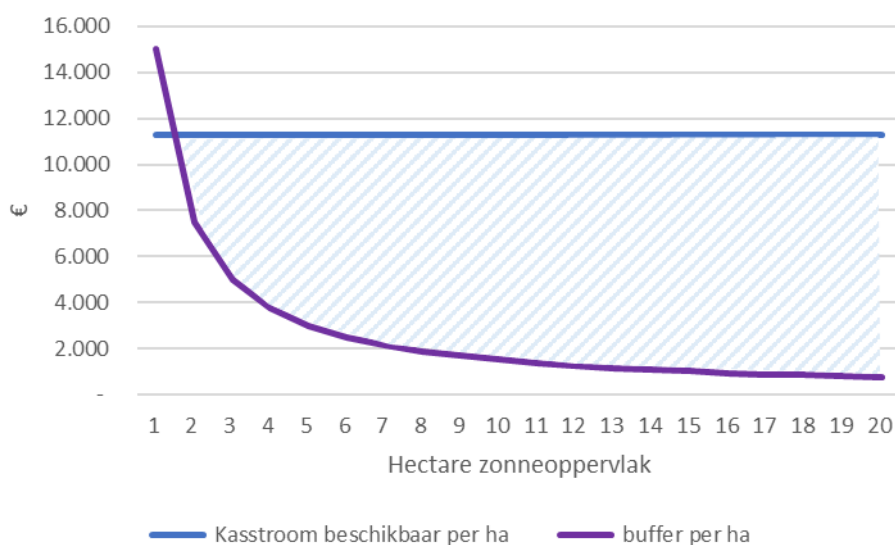
Tabel 10 laat zien dat scenario 3 het meest interessante scenario is. Daarom werken we dit scenario verder uit. Hierin onderzoeken wij wat de maximale opdracht is in dit scenario. Daarnaast wordt een nadere uitwerking gemaakt van het moment van opdracht en de geprognosticeerde fondsomvang. We duiken verder in dit scenario door ook een analyse te maken van de kasstromen. Hierdoor kunnen we een beeld krijgen of er wel capaciteit is om een opdracht te doen, ondanks dat er een negatief resultaat wordt behaald.

Het belangrijkste verschil tussen de kasstroom en de winst- en verliesrekening is het verschil tussen afschrijvingen en aflossingen. Een wat technisch verhaal; In de winst- en verliesrekening worden alleen afschrijvingen meegenomen. De gehele investering wordt in 15 jaar afgeschreven. Dit zijn echter geen cash uitgaven. In het kasstroomoverzicht nemen we deze daarom ook niet mee. Hierin komen echter wel aflossingen op de lening terug. Wij zijn uitgegaan van 80% financiering door vreemd vermogen. Dat houdt in dat 80% van de totale investering moet worden afgelost. Per jaar zijn de aflossingen daarom

20% lager dan de afschrijvingen. Hierin ontstaat capaciteit voor een afdracht aan het fonds.

De hoogte van de eenmalige afdracht per hectare is afhankelijk van de omvang van het zonnepark. Onze analyse stoelt hierin op twee belangrijke uitgangspunten. Uit de berekeningen blijkt dat er per hectare een vrije kasstroom wordt gegenereerd van ruim € 11.000. Vanuit deze ruimte kan de afdracht aan de gemeente Schagen worden gefinancierd. Daarnaast gaan wij uit van een buffer om tegenvallers op te kunnen vullen van € 15.000 per jaar. In onderstaande figuur is de ruimte voor de afdracht per hectare weergegeven bij verschillende oppervlaktes van het zonnepark. Het gearceerde vlak representeert de maximaal haalbare afdracht voor de respectievelijke oppervlakten.

Figuur 1: Sensiviteitsanalyse hoogte van de afdracht naar omvang

Uit de analyse blijkt dat een park van 1 hectare onvoldoende kasstromen genereert om de buffer aan te leggen en een afdracht aan het fonds te doen. Bij een omvang van 2 hectare groeit deze ruimte naar € 3.800 per hectare. Voor grotere projecten groeit de totale beschikbare ruimte naar circa € 10.000 per hectare. In onderstaande tabel is eveneens de groei te zien in de maximale afdracht. De maximale afdracht bij de gemiddelde omvang van 3,67 hectare is € 7.200 per hectare. Daarmee is de totale afdracht € 26.400. Indien we uitgaan van 20 gerealiseerde zonneparken in de gemeente Schagen met een gemiddelde afdracht van € 26.400 komt het totale fondsvermogen op € 528.000.

Ha	1	2	3	4	5	10	20
Maximale afdracht per hectare	n/a	3.800	6.300	7.500	8.300	9.800	10.500

Tabel 12: maximale afdracht per hectare naar omvang

In deze analyse is het uitgangspunt geweest dat een eenmalige afdracht wordt gedaan. Er is een aantal argumenten om te kiezen voor een eenmalige afdracht in plaats van een jaarlijkse afdracht:

- Een jaarlijkse afdracht zorgt ervoor dat de businesscase voor de zonneparken sterk achteruit gaat en daarmee minder rendabel is. Hierdoor wordt het voor ondernemers mogelijk minder interessant om een zonnepark te realiseren.

- De totale afdracht die de zonneparken moeten voldoen wordt met een jaarlijkse afdracht vrij omvangrijk. Dit kan een reden zijn voor deze initiatieven om niet in de gemeente Schagen maar in omliggende gemeenten hun zonnepark aan te leggen.
- Het levert de gemeente veel administratieve last op om elk jaar opnieuw de afdracht bij de zonneparken te innen.

Wij achten het logisch om de afdracht aan de gemeente bij financial close in rekening te brengen. Op dat moment kunnen verschillende afdrachten aan de gemeente (naast de afdracht voor het fonds ook leges etc.) op het zelfde moment geïnd worden. Dit levert de gemeente een beperkte administratieve last op en is het niet afhankelijk van de resultaten van het zonnepark. Voor de ontwikkelaars van zonneparken is dit eveneens voordelig omdat het op deze manier meegenomen kan worden in de initiële financiering.

2.6 Conclusie

Deze beknopte businesscase heeft laten zien dat de huidige drie scenario's niet werkbaar zijn voor de exploitanten van zonneparken. Bij een structurele bijdrage is de liquiditeit van de exploitanten niet op orde, terwijl bij een eenmalige bijdrage een fonds ontstaat met een geringe omvang. Het derde scenario, waarbij exploitanten een afdracht doen op basis van het aantal hectaren van hun zonnepark, biedt de meeste kans. Deze optie leidt namelijk tot een makkelijk werkbaar vorm voor de afdracht, waarbij gemeente Schagen en/of de fondsbeheerder niet al te diep de boeken van de zonneparken in hoeven te duiken om te controleren wat de afdracht moet zijn. Deze afdracht zal waarschijnlijk eenmalig van aard moeten zijn. We kunnen op dit moment nog geen conclusies trekken over de haalbaarheid van het fonds.

Om tot een uitwerking van het gehele fonds Zonneparken te komen, zal nog een aantal uitgangspunten met betrekking tot de uitgavenkant van het fonds nader bepaald dienen te worden. Hierbij moeten we denken aan:

- Het type projecten dat het fonds wil ondersteunen.
- De omvang van de projecten die het fonds wil ondersteunen.
- Het tempo waarop het fonds gelden wil uitzetten.
- De voorwaarden waar een project aan moet voldoen.
- Welke vorm de uit te zetten gelden gaan aannemen (subsidie/lening).
- Welke verwachtingen u heeft van het fondsmanagement.

Op basis hiervan kunnen we bepalen welke afdracht exploitanten van zonneparken moeten doen en welke omvang deze afdracht moet hebben. Vervolgens kunnen we berekenen hoe dit past binnen de exploitatiebegroting van een zonnepark en of dit haalbaar is. Tot slot kunnen we bepalen hoe het fondsmanagement vorm moet krijgen en hoe de exploitatie van het fonds eruit zal zien.

Onze contactgegevens

KplusV

Vestiging Arnhem

Postbus 60055
6800 JB Arnhem
Westervoortsedijk 73
6827 AV Arnhem
T +31 (0)26 355 13 55

Vestiging Amsterdam

Postbus 74744
1070 BS Amsterdam
Science Park 402
1098 XH Amsterdam
T +31 (0)20 669 90 66

E info@kplusv.nl

I www.kplusv.nl

Thema's

Over KplusV

Wie we zijn

Wie betrokken is, wordt betrokken. Dat zien we bij KplusV elke dag. Opdrachtgevers en initiators weten ons te vinden. Voor gedegen adviezen. Voor onze kennis van zowel de publieke sector als het bedrijfsleven. Voor onze ervaring met innovatieve projecten. En voor onze ondernemersmentaliteit. Vaak nemen we zelf het initiatief om partijen bij elkaar te brengen. Want we houden van aanjagen en van resultaat.

Wat we doen

We verbinden mensen en mogelijkheden. Daar zijn we goed in. We laten publieke organisaties en bedrijven excelleren, zodat ze het beste uit zichzelf en elkaar halen. Verbinden als middel, niet als doel. Met als gevolg slimme oplossingen die betekenisvol zijn voor maatschappij en opdrachtgevers. Je vindt ons overal waar mogelijkheden en ambities bij elkaar komen. Bij de publieke sector die voor maatschappelijke uitdagingen staat. Bij ondernemingen met strategische en operationele vraagstukken. Bij organisaties in transitie.

Hoe we verbinden

In ieder geval altijd informeel en collegiaal. Maar met een enorme drive om projecten te laten slagen. Met inspirerende initiatieven en goede ideeën. Als adviseur, kwartiermaker, programmamanager of gids... Zolang het maar slaagt. We denken, durven en doen. Die houding maakt ons tot een modern, no nonsens kennisbedrijf. Flexibel, innovatief en resultaat-gedreven. Aantoonbaar.

En waarom we dat doen

Onze kracht schuilt in onze aanpak: een stevige mix van bedenken, verbinden en doen. Partijen en middelen succesvol bij elkaar brengen. Liefst in een publiek-privaat ecosysteem. Omdat dat mogelijkheden biedt om structureel en langdurig waarde te creëren die je niet alleen kunt bereiken. Wij werken er al sinds 1984 mee. En onze ambitie is daarin marktleider te blijven. Want zo leveren en ervaren we elke dag de toegevoegde waarde ervan. Bij onze projecten, bij onze opdrachtgevers, in de samenleving en bij onszelf... KplusV initieert, adviseert, verbindt en realiseert. Nu en in de toekomst.

